

Legea Cu privire la statutul militarilor

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul reglementării și sfera de aplicare

(1) Prezenta lege stabilește statutul juridic al militarilor și modul de îndeplinire a serviciului militar.

(2) Prevederile prezentei legi se extind asupra militarilor și membrilor familiilor lor, precum și asupra cetățenilor care au fost trecuți în rezervă (retragere).

Articolul 2. Noțiuni de bază

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni:

structuri militare – autoritățile de specialitate ale administrației publice centrale în care, conform legislației în vigoare, se prevede îndeplinirea serviciului militar;

unități militare – organele de conducere, marile unități și unitățile militare ale Forțelor Armate, precum și instituțiile acestora;

instituții de învățământ în domeniul militariei – instituții de învățământ care pregătesc cadre militare;

conducători – persoanele cu funcție de răspundere care conduc structura militară;

comandanți (șefi) – persoanele cu funcție de răspundere care conduc unitatea militară;

militari – cetățenii Republicii Moldova care îndeplinesc serviciul militar în baza obligațiunii militare sau a încadrării prin contract, în conformitate cu legislația în vigoare;

militari prin contract – cetățenii încadrați în serviciul militar prin contract;

militari în termen – cetățenii încorporați în serviciul militar în termen;

militari în termen redus – cetățenii încorporați în serviciul militar cu termen redus;

militari în activitate – militarii care dețin o funcție militară. Calitatea de militar în activitate se menține și în perioada când militarii sînt eliberați din funcție pentru a urma diferite forme de pregătire sau sînt detașați în interes de serviciu, precum și în timpul aflării la dispoziție;

rezerviști – cetățenii trecuți în rezerva Forțelor Armate;

membri ai familiei militarului – soția (soțul), copiii în vîrstă de pînă la 18 ani sau, dacă sînt studenți în instituțiile de învățămînt cu frecvență, pînă la absolvirea acestora, fără a depăși vîrsta de 23 de ani; părinții, inclusiv adoptatorii, aflați la întreținerea legală a militarului; alte persoane aflate la întreținerea legală a militarului;

soldă lunară – salariul funcției, sporul pentru gradul militar și sporul pentru vechime în serviciul militar, suplimente și sporuri la salariul funcției și alte plăți de stimulare cu caracter permanent;

trecere la dispoziție – acțiuni îndreptate spre soluționarea chestiunilor ce țin de continuarea de către militar a serviciului militar sau eliberarea din acesta, perioadă în care el se află în afara funcției militare. Militarul poate fi trecut la dispoziție de către conducătorul, comandantul (șeful) abilitat cu dreptul de a-l numi în funcție;

delicte ce discreditează titlul de militar – acțiuni sau inacțiuni ale militarului, care au cauzat prejudiciu material și/sau moral structurii militare (imaginii, onoarei, reputației acesteia);

retrogradare în gradul militar – sancțiune disciplinară care poate fi aplicată militarilor în cazul unor încălcări grave ale regulamentelor militare, ale ordinelor și instrucțiunilor și care constă în trecerea militarului vinovat la un grad militar inferior cu o treaptă celui avut înainte de săvîrșirea abaterii;

retragere a gradului militar – pedeapsă penală complementară ce poate fi aplicată militarilor, de către instanța de judecată, în caz de condamnare pentru săvîrșirea unei infracțiuni.

Articolul 3. Cadrul juridic al statutului militarilor

Cadrul juridic al statutului militarilor îl formează Constituția Republicii Moldova, prezenta lege, alte acte normative, precum și acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 4. Principiile de bază ale statutului militarului

Statutul militarului se bazează pe următoarele principii:

- a) legalitate;
- b) egalitatea militarilor, indiferent de gradul și funcția militară, în fața legii și a autorităților publice;
- c) asigurarea protecției juridice și sociale a militarilor și a membrilor familiilor lor.

Articolul 5. Statutul militarilor

- (1) Statutul militarilor reprezintă totalitatea drepturilor și obligațiilor cetățenilor care îndeplinesc serviciul militar.
- (2) Militarul aflat în exercițiul obligațiilor serviciului militar este reprezentantul puterii de stat și se află sub protecția statului.
- (3) Militarilor li se eliberează legitimație de serviciu, care le atestă apartenența departamentală și statutul juridic.
- (4) Militarii au dreptul de a păstra, purta și utiliza arma, mijloacele speciale și dispozitivele militare din dotare în condițiile legislației în vigoare.

Articolul 6. Cetățenii cu statut de militar

- (1) Cetățenii Republicii Moldova au statut de militar pe perioada aflării lor în serviciul militar.
- (2) Conținutul și volumul drepturilor și obligațiilor militarului sînt determinate de faptul aflării lui în exercițiul obligațiilor serviciului militar. Cazurile cînd militarul se consideră în exercițiul obligațiilor serviciului militar se stabilesc de legislația în vigoare.
- (3) Statutul militarilor care îndeplinesc serviciul militar peste hotarele țării este reglementat de prezenta lege, de alte acte normative și de acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.
- (4) Militarii aflați în prizonierat, în situația de ostatic sau de persoană internată, dar care nu au încălcat jurămîntul militar și nu au săvîrșit infracțiuni contra statului sau contra păcii și omenirii beneficiază de statutul de militar.

Articolul 7. Asigurarea protecției juridice și sociale a militarilor

- (1) Statul asigură protecția juridică și socială a militarilor în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative.
- (2) Femeile încadrate în serviciul militar prin contract, sînt egale în drepturi și obligații cu bărbații în condițiile prezentei legi și ale altor acte normative.
- (3) Militarii prin contract beneficiază de drepturi și înlesniri legate de întreținerea copiilor, maternitate sau alte circumstanțe prevăzute de legislația în vigoare, cu restricțiile prevăzute de prezenta lege.
- (4) Cetățenii care au îndeplinit serviciul militar prin contract și sînt trecuți în rezervă (retragere) beneficiază de drepturile și garanțiile prevăzute de legislația în vigoare, în funcție de vechimea în serviciu și de temeiul eliberării din serviciul militar.

Capitolul II. DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE FUNDAMENTALE ALE MILITARILOR

Articolul 8. Drepturile și libertățile militarilor

Militarii beneficiază de drepturile și libertățile stabilite pentru cetățenii Republicii Moldova de Constituție, de legislația în vigoare și de acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte, cu restricțiile condiționate de particularitățile serviciului militar.

Articolul 9. Dreptul la apărare

(1) Militarii au dreptul la apărarea drepturilor, libertăților și intereselor lor legale, prin adresare în instanțele de judecată sau în alte organe, în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) Deciziile și acțiunile (inacțiunile) ilegale ale conducătorilor, comandanților (șefilor) pot fi atacate de militari în modul prevăzut de regulamentele militare și legislația în vigoare.

(3) Lezarea onoarei, demnității, reputației profesionale, violența sau amenințarea cu violență, atentarea la viața și sănătatea militarilor în timpul îndeplinirii obligațiilor serviciului militar, precum și alte acțiuni (inacțiuni) ce lezează drepturile militarilor atrag răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

(4) În problemele legate de îndeplinirea serviciului militar, militarilor li se acordă asistență juridică în condițiile legislației în vigoare.

(5) Comandanții (șefii) au dreptul să autentifice acte, similare cu actele notariale, militarilor și membrilor familiilor lor în limita stabilită de legislația în vigoare.

(6) Militarii pot fi reținuți sau arestați numai în temeiul și modul stabilite de legislația în vigoare. Arestul pentru abaterile disciplinare se va efectua în conformitate cu Regulamentul disciplinei militare.

(7) Autoritățile publice au obligația să întreprindă măsuri pentru eliberarea militarilor aflați în prizonierat, în situația de ostatic sau de persoană internată, în condițiile prezentei legi, ale altor acte normative și în conformitate cu normele dreptului internațional.

Articolul 10. Drepturile electorale

(1) Militarii își exercită drepturile electorale în condițiile legislației în vigoare.

(2) Militarii prin contract, indiferent de gradul militar și de funcția deținută, au dreptul de a fi aleși într-o funcție electivă. O dată cu înregistrarea în calitate de candidat, militarul va fi degrevat de obligațiile de serviciu și va fi trecut la dispoziție pentru

perioada campaniei electorale. În cazul alegerii în funcție electivă, militarul va fi eliberat din serviciul militar. După expirarea termenului de aflare în funcția electivă, cetățeanul respectiv, la solicitarea sa, poate fi încadrat în serviciul militar prin contract în condițiile legislației în vigoare.

Articolul 11. Libertatea conștiinței

(1) Militarii au dreptul, în afara timpului de îndeplinire a obligațiilor serviciului militar, să practice un cult religios recunoscut de stat și să participe la ritualuri religioase.

(2) Aderarea militarilor la cultele religioase este liberă, cu excepția celor care contravin normelor de păstrare a ordinii publice, precum și celor care încalcă bunele moravuri sau afectează îndeplinirea obligațiilor serviciului militar. În timpul îndeplinirii obligațiilor serviciului militar, militarului i se interzice propagarea vreunei atitudini față de religie.

(3) Simbolica religioasă, literatura religioasă și obiectele de cult sînt folosite de militari în mod individual.

(4) Ritualurile religioase pe teritoriul unităților militare pot fi efectuate, în modul stabilit, cu permisiunea comandantului (șefului).

(5) Crearea de organizații religioase în unitățile militare este interzisă.

Articolul 12. Dreptul la încadrarea în serviciul militar

(1) Toți cetățenii Republicii Moldova care au împlinit vârsta de 18 ani au drepturi egale la încadrare în serviciul militar prin contract, în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte legislative.

(2) Perioada aflării militarului în serviciul militar se include în vechimea în muncă generală și în perioada necontributivă a militarului asimilat stagiului de cotizare, ce acordă dreptul de a primi sporul pentru vechimea în muncă, pensia de asigurări sociale de stat, indiferent de termenul trecut de la data eliberării din serviciul militar pînă la data angajării lui în serviciu (încadrării în câmpul muncii).

Articolul 13. Dreptul la învățătură

(1) Militarii prin contract au dreptul de a-și continua studiile în instituții de învățămînt superior din domeniul militariei sau de a urma alte forme de perfecționare profesională. Militarii pot fi trimiși, în modul stabilit de conducătorul structurii militare, la studii în instituții de învățămînt din domeniul militariei, cu respectarea legislației în vigoare. Militarii prin contract care ating vârsta-limită de aflare în serviciul militar nu pot fi trimiși la studii în cazul prevăzut la art.32 alin.(4) lit.a).

- (2) Militarii prin contract au dreptul de a-și continua studiile în instituții de învățământ superior sau de a urma alte forme de perfecționare profesională.
- (3) Militarii care dețin titlul științific de doctor sau de doctor habilitat beneficiază de un supliment în mărimea stabilită de actele normative.
- (4) Militarii prin contract care au vechimea în serviciul militar de 10 ani sau mai mult au dreptul de a-și face studiile pe cheltuiela structurii militare în instituții de învățământ profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, superior sau să urmeze alte forme de perfecționare profesională decât cele din domeniul militariei, precum învățământul cu frecvență redusă, în limita alocațiilor bugetare.
- (5) Cetățenii care au îndeplinit serviciul militar în termen cu rezultate deosebite, la recomandarea comandantului unității militare, au dreptul de a fi înmatriculați în instituțiile de învățământ din domeniul militariei fără a susține examene de admitere, de asemenea ei pot fi înmatriculați în alte instituții de învățământ, cu condiția că vor susține examenele de admitere și vor corespunde cerințelor de înmatriculare, în limitele stabilite de Guvern.
- (6) Copiii militarilor prin contract decedați în urma schilodirii (rănirii, traumei, contuziei) în timpul îndeplinirii obligațiilor serviciului militar sau în urma încadrării în grad de dizabilitate în legătură cu îndeplinirea obligațiilor serviciului militar beneficiază de dreptul la înmatriculare în instituțiile de învățământ din domeniul militariei, în afara concursului, cu condiția că vor susține examenele de admitere și vor corespunde cerințelor de înmatriculare.
- (7) Instruirea cetățenilor în instituțiile de învățământ din domeniul militariei se efectuează din contul bugetului de stat, în conformitate cu legislația în vigoare și în baza contractului de îndeplinire a serviciului militar, încheiat între structura militară și persoana înmatriculată.
- (8) Militarii prin contract care, în interesul structurii militare, își fac studiile cu frecvență sau cu frecvență redusă în cadrul instituțiilor de învățământ superior din domeniul militariei (ciclul II – studii superioare de master și ciclul III – studii superioare de doctorat) beneficiază de soldă lunară în mărime deplină.

Articolul 14. Timpul de serviciu și dreptul la odihnă

- (1) Durata săptămânală a timpului de serviciu al militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract nu va depăși, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(5), durata săptămânală de muncă stabilită de legislația în vigoare.
- (2) Militarilor prin contract antrenați la îndeplinirea obligațiilor serviciului militar în afara duratei săptămânale a timpului de serviciu li se acordă timp de odihnă în alte zile

ale săptămânii, în modul stabilit de comandant (șef), iar în cazul imposibilității acordării timpului de odihnă, perioada îndeplinirii obligațiilor serviciului militar peste limita stabilită poate fi alăturată la concediul anual.

(3) Pentru militarii prin contract se stabilește săptămîna de serviciu de 5 zile cu 2 zile de odihnă, iar pentru militarii în termen și cei în termen redus și pentru studenții instituțiilor de învățămînt din domeniul militariei săptămîna de serviciu este de 6 zile cu o zi de odihnă.

(4) Durata zilnică de îndeplinire a obligațiilor de serviciu pentru militarii în termen și cei în termen redus se reglementează prin orarul zilei al unității militare, întocmit în conformitate cu cerințele regulamentelor militare.

(5) În perioada stării de urgență, de asediu sau de război, a executării serviciului de luptă, de alarmă, a participării la exerciții și antrenamente militare, la alte acțiuni legate de asigurarea capacității de luptă și de mobilizare, timpul de serviciu nu se limitează, oferindu-li-se militarilor timp pentru odihnă.

(6) Militarii au dreptul la odihnă. Acest drept se asigură prin:

a) stabilirea timpului de îndeplinire a obligațiilor de serviciu, care nu va depăși 40 de ore pe săptămîină;

b) oferirea zilelor de odihnă și de sărbătoare;

c) acordarea concediului anual obligatoriu, concediilor suplimentare, medicale, pe motive familiale, pentru studii, de creație și de stimulare. Militarilor în termen și celor în termen redus li se acordă permisie, în conformitate cu regulamentele militare;

(7) Concediile acordate militarilor prin contract sînt plătite în conformitate cu actele normative corespunzătoare.

(7-1) Concediul de maternitate, inclusiv pentru soția militarului prin contract care se află la întreținerea acestuia, concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, concediul pentru îngrijirea copilului bolnav în vîrstă de pînă la 10 ani și concediul pentru îngrijirea copilului în vîrstă de pînă la 18 ani care suferă de maladie oncologică sau cu dizabilitate pentru afecțiuni intercurrente se acordă conform dispozițiilor generale.

(7-2) Baza de calcul și cuantumul indemnizațiilor acordate pentru perioada aflării în concediile prevăzute la alin. (7-1) se stabilesc în modul și condițiile prevăzute de Legea nr. 289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, similar persoanelor asigurate.

(7-3) Indemnizațiile acordate pentru perioada aflării în concediile prevăzute la alin. (7-1) se plătesc la locul de serviciu al militarului prin contract din bugetul de stat.

(8) Militarii prin contract, în dependență de vechimea în serviciu, au dreptul la concediu anual cu următoarea durată:

- a) pînă la 15 ani – 35 de zile calendaristice;
- b) de la 15 la 20 de ani – 40 de zile calendaristice;
- c) 20 de ani și mai mult – 45 de zile calendaristice.

(9) Absolvenților studiilor superioare de licență (ciclul I) din cadrul instituțiilor de învățămînt din domeniul militariei, imediat după absolvire, li se acordă un concediu obligatoriu cu durata de 30 de zile calendaristice.

(10) Modul și termenul de acordare a concediilor se stabilesc de Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate.

(11) Neacordarea concediului anual obligatoriu în decurs de 2 ani consecutiv este interzisă. În caz de eliberare din serviciul militar, militarul prin contract are dreptul la compensarea tuturor concediilor de odihnă anuale nefolosite. Modul de calcul al compensației pentru concediul de odihnă anual nefolosit este stabilit de Guvern.

(12) Militarii prin contract beneficiază de concedii de odihnă anuale suplimentare plătite, care se acordă conform legislației în vigoare.

(14) Rechemarea militarilor din concediu, cu excepția concediului de maternitate și concediului medical, se admite numai în cazuri excepționale, cînd cerințele apărării și securității naționale o impun, prin ordin al conducătorului structurii militare. Conducătorul structurii militare se poate opune acordării concediului militarilor, cu excepția concediului de maternitate și concediului medical, numai în cazuri excepționale, cînd cerințele apărării și securității naționale o impun.

(15) Zilele de concediu neutilizate vor fi folosite de către militarul rechemat din concediu după încetarea situației care a determinat rechemarea sau la o altă dată stabilită prin acordul părților. Folosirea de către militar a zilelor de concediu neutilizate se efectuează în temeiul ordinului comandantului (șefului) unității militare.

Articolul 14-1. Concedii sociale

(1) Militarii prin contract au dreptul la concedii sociale prevăzute de legislația în vigoare.

(2) Concediul de maternitate, inclusiv pentru soția militarului prin contract aflată la întreținerea acestuia, concediul medical, concediul paternal, concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, concediul pentru îngrijirea copilului bolnav în vîrstă de pînă la 10 ani și concediul pentru îngrijirea copilului în vîrstă de pînă la 18 ani care suferă de o maladie oncologică sau cu dizabilitate pentru afecțiuni intercurente se acordă militarilor prin contract conform dispozițiilor generale.

(3) Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă, indemnizația pentru prevenirea îmbolnăvirilor (carantină), prestația pentru recuperarea capacității de muncă, indemnizația de maternitate, inclusiv pentru soția militarului prin contract aflată la întreținerea acestuia, indemnizația pentru creșterea copilului pînă la împlinirea vîrstei de 3 ani, indemnizația pentru îngrijirea copilului bolnav și ajutorul de deces se stabilesc și se plătesc în condițiile prevăzute de Legea nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

(4) Indemnizația paternală se stabilește și se achită în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizației paternale, aprobat de Guvern.

Articolul 15. Dreptul la ocrotirea sănătății și la asistență medicală

(1) Militarii beneficiază de dreptul la asistență medicală și la tratament (ambulatoriu și staționar) gratuit, acordate din contul statului în subunitățile, unitățile și instituțiile medico-militare.

(2) În cazurile cînd maladia contractată sau trauma primită de militarul prin contract este legată de încălcarea legislației sau de consumul băuturilor alcoolice ori a substanțelor stupefiante, tratamentul, cu excepția asistenței medicale de urgență, se achită din cont propriu.

(3) În cazurile în care militarii necesită asistență medicală de urgență, aceasta li se acordă de orice instituție medico-sanitară, în conformitate cu legislația în vigoare. Dacă asistența medicală planificată nu poate fi acordată în instituțiile medico-militare, aceasta se acordă în instituțiile curative civile, cu rambursarea cheltuielilor suportate din contul structurilor militare.

(4) Trimiterea militarilor, în caz de necesitate, la tratament peste hotare se efectuează în modul stabilit de Guvern.

(7) Soțiile (soții) și copiii militarilor prin contract au dreptul la tratament în instituțiile medico-militare.

(8) De drepturile prevăzute la alin.(1)-(4) și (7) beneficiază militarii prin contract care au fost trecuți în rezervă (retragere):

a) clasați inapți pentru serviciul militar, dacă inaptitudinea a fost cauzată de schilodire (rănire, traumă, contuzie) primită sau maladie contractată în timpul îndeplinirii obligațiilor serviciului militar;

b) la atingerea vârstei-limită de aflare în serviciul militar, dacă aceștia au îndeplinit serviciul militar timp de 20 de ani și mai mult;

c) indiferent de motivele trecerii în rezervă (retragere), cu excepția cazurilor prevăzute la art.35 alin.(3) lit.e-g), k) și o), dacă ei beneficiază de pensie viageră pentru vechime în muncă, stabilită de Casa Națională de Asigurări Sociale, conform legislației în vigoare.

(9) Modul de acordare a asistenței medicale militarilor și membrilor familiilor lor în instituțiile medico-militare se stabilește de Guvern.

Articolul 16. Dreptul la asigurare alimentară și cu echipament

Militarii, în funcție de specificul serviciului militar, se asigură, din contul structurii militare, cu rație alimentară și echipament în cazurile stabilite de Guvern.

Articolul 17. Dreptul la transport

(1) Asigurarea dreptului la transport din contul structurii militare se efectuează în următoarele cazuri:

a) transportarea militarilor încorporați în serviciul militar în termen sau cu termen redus, a militarilor încadrați în serviciul militar prin contract și a membrilor familiilor lor, a bunurilor personale ale acestora, a rezerviștilor chemați la concentrare sau la mobilizare;

b) transportarea la locul de trai a militarilor eliberați din serviciul militar în termen sau cu termen redus, a militarilor eliberați din serviciul militar prin contract și a membrilor familiilor lor, a bunurilor personale ale acestora, precum și a rezerviștilor după terminarea concentrărilor militare sau la demobilizare;

c) transportarea militarilor în timpul îndeplinirii obligațiilor serviciului militar, inclusiv a membrilor familiilor și bunurilor lor personale, la transferarea militarului prin contract la un nou loc de serviciu;

e) transportarea corpului militarului decedat în timpul îndeplinirii obligațiilor serviciului militar și a persoanelor însoțitoare, precum și transportarea membrilor familiei militarului decedat pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Normele de transportare a militarilor și rezerviștilor concentrați sau mobilizați se aprobă de structura militară.

(3) Militarii prin contract au dreptul să folosească în exercițiul funcțiunii mijloace de transport personal potrivit reglementărilor stabilite de Guvern.

(4) Militarilor prin contract li se instalează, în mod prioritar, telefoane la domiciliu.

Articolul 18. Dreptul la asigurare financiară

(1) Salarizarea militarilor se efectuează în modul, condițiile și mărimile prevăzute de legislația privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

(2) Alte plăți se stabilesc în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

(3) Asigurarea financiară a militarilor care îndeplinesc misiuni speciale în afara teritoriului Republicii Moldova se efectuează conform normelor și modului stabilite de Guvern.

(4) Militarilor aflați în prizonierat (cu excepția cazurilor de predare benevolă), în situația de ostatic sau de persoană internată li se păstrează solda lunară, alte tipuri de asigurare materială, toate acestea plătindu-se soției (soțului) sau altor membri ai familiei militarului, în modul stabilit de Guvern, pînă la stabilirea definitivă a împrejurărilor capturării, luării în calitate de ostatic ori de persoană internată sau pînă la eliberarea acestuia.

Articolul 19. Dreptul la indemnizații

(1) Militarilor prin contract ce-și îndeplinesc conștiincios obligațiile de serviciu, pe parcursul anului, li se plătește, la decizia conducătorului, comandantului (șefului), o indemnizație bănească unică în mărimea stabilită de Guvern.

(2) Militarii prin contract beneficiază de premii pentru executarea exemplară a obligațiilor de serviciu și de ajutor material stabilit de Guvern.

(3) În cazul eliberării din serviciul militar prin contract în temeiul art. 35 alin. (3) lit. a) sau m), dacă militarul are dreptul la pensie, în temeiul art.35 alin.(3) lit.b)-d) și h), lui i se acordă o indemnizație unică în corespundere cu vechimea calendaristică în serviciul militar:

a) de la 5 la 10 ani – în mărime de 6 solde lunare;

b) de la 10 la 15 ani – în mărime de 8 solde lunare;

c) de la 15 la 20 de ani – în mărime de 10 solde lunare;

d) de la 20 la 25 de ani – în mărime de 14 solde lunare;

e) de la 25 la 30 de ani – în mărime de 16 solde lunare;

f) 30 de ani și mai mult – în mărime de 18 solde lunare.

(4) În cazul eliberării, în mod repetat, din serviciul militar prin contract, indemnizația unică se acordă în mărimea care exclude valoarea soldelor lunare primite anterior.

(5) Militarilor prin contract, eliberați din serviciul militar din diverse motive, cu excepția celor eliberați conform art.35 alin.(3) lit.e)-g), k), m) și o), care nu au vechimea în serviciu necesară pentru stabilirea pensiei li se acordă 3 solde lunare.

Articolul 20. Asigurarea obligatorie de stat a vieții și sănătății militarilor

(1) Militarii sînt supuși asigurării obligatorii de stat în modul stabilit de legislația în vigoare. Viața și sănătatea militarilor sînt asigurate de stat, fiind stabilită o indemnizație unică.

(2) În caz de deces al militarului în timpul îndeplinirii obligațiilor serviciului militar sau în caz de deces al acestuia înainte de expirarea unui an de la trecerea în rezervă ca urmare a unei traume (schilodire, rănire, contuzie) suferite în timpul îndeplinirii obligațiilor serviciului militar, membrii familiei militarului vor primi, în cote-părți egale, o indemnizație unică:

a) pentru militarul prin contract – echivalentă cu solda lunară, cuvenită în luna decesului sau a trecerii în rezervă, pentru 10 ani;

b) pentru militarul în termen sau cu termen redus și rezervistul care, la ziua chemării la concentrări, nu a fost încadrat în câmpul muncii – echivalentă cu salariul mediu pe țară în I trimestru al anului decesului ori trecerii în rezervă, pentru 10 ani;

c) pentru rezervistul chemat la concentrări militare care, pînă la încadrare, a activat în câmpul muncii – echivalentă cu salariul pentru 10 ani, pornind de la salariul mediu de care acesta a beneficiat în I trimestru al anului decesului sau al încheierii concentrărilor, care însă nu va fi mai mic decît salariul mediu pe țară în I trimestru al anului decesului sau al încheierii concentrărilor.

(3) În cazul survenirii unei dizabilități a militarului ca urmare a îndeplinirii obligațiilor serviciului militar, acesta va beneficia de o indemnizație unică în următoarele cantumuri procentuale de la suma prevăzută la alin. (2) în caz de deces:

a) 100% – pentru dizabilitate severă;

b) 80% – pentru dizabilitate accentuată;

c) 60 % – pentru dizabilitate medie.

(4) În cazul survenirii incapacității temporare de muncă a militarului ca urmare a unei traume (schilodire, rănire, contuzie) suferite în timpul îndeplinirii obligațiilor serviciului militar, acesta va beneficia de o indemnizație unică, pornind de la următoarele cwantumuri procentuale de la suma prevăzută la alin. (2) în caz de deces:

a) 3% – pentru o traumă ușoară;

b) 5% – pentru o traumă accentuată;

c) 7% – pentru o traumă gravă.

(5) Plata indemnizațiilor unice prevăzute la alin. (2) și (3) se face luându-se în calcul plățile primite anterior.

(6) Plata indemnizației unice nu se face în cazurile în care evenimentul asigurat a survenit ca urmare a:

a) unei activități a militarului ce nu ține de îndeplinirea obligațiilor serviciului militar;

b) sinuciderii militarului sau a unei tentative de suicid a acestuia, dacă acțiunile respective nu au fost provocate de o stare patologică sau de acțiuni de constrângere;

c) consumului benevol de băuturi alcoolice, droguri ori substanțe psihotrope (toxice);

d) aflării militarului, fără permisiunea comandantului (șefului), în afara locului de staționare a unității militare;

e) vătămării sănătății și integrității corporale a militarului din vina acestuia și care nu a cauzat incapacitatea temporară de muncă a acestuia;

f) aflării militarului în afara locului de staționare a unității militare – la odihnă, în învoire sau în concediu ori ca urmare a aflării acestuia, fără învoire, în afara locului de staționare a unității militare, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. i)–n) din Legea nr. 1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei;

g) comiterii unei infracțiuni de către militar sau rezervist.

(7) Cazurile specificate la alin. (6) se consideră accidente produse în afara timpului îndeplinirii obligațiilor serviciului militar.

(8) Modul și condițiile de plată a indemnizațiilor unice se stabilesc de către Guvern.

(9) Prevederile alin. (1)–(6) nu se aplică militarilor/rezerviștilor decedați ca urmare a unei boli acute care nu a produs vătămarea, inclusiv violentă, a sănătății și integrității

lor corporale. În asemenea cazuri, membrilor de familie ai militarilor/rezerviștilor decedați li se plătește o indemnizație unică în mărime de 12 salarii de întreținere (salariul funcției și sporul pentru gradul militar).

(10) Legătura causală în cazurile de asigurare prevăzute de prezentul articol se stabilește de către Comisia centrală de expertiză medico-militară a Forțelor Armate ale Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la expertiza medico-militară în Forțele Armate ale Republicii Moldova, aprobat de Guvern.

Articolul 21. Dreptul la locuință

(1) Militarii în termen și cei cu termen redus, precum și rezerviștii chemați la concentrare sînt cazați la locul de îndeplinire a serviciului militar. Cazarea trebuie să corespundă normelor stabilite de regulamentele militare.

(2) Militarul prin contract care nu dispune de locuință în garnizoana respectivă, împreună cu membrii familiei sale, beneficiază de locuință de serviciu pentru perioada de activitate, conform normelor stabilite de legislația în vigoare, dacă unitatea militară în care acesta își îndeplinește serviciul militar deține locuințe de serviciu libere.

(3) Locuința de serviciu repartizată militarului nu poate fi înstrăinată sub nicio formă. În caz de eliberare din serviciul militar prin contract, militarul este obligat să elibereze locuința de serviciu într-un termen de 3 luni, indiferent de perioada aflării în serviciul militar.

(4) Nu pot fi evacuați, în decurs de 3 ani, din locuințele de serviciu fără acordarea unei alte locuințe, în cazul în care nu dispun de locuință pe teritoriul Republicii Moldova:

a) militarii prin contract care au contractat o dizabilitate severă, accentuată sau medie în legătură cu îndeplinirea obligațiilor serviciului militar;

b) militarii prin contract care au atins vârsta de pensionare și locuiesc singuri în locuința de serviciu;

c) membrii de familie a militarului prin contract căruia i-a fost acordată locuința de serviciu și care a decedat în timpul îndeplinirii obligațiilor serviciului militar;

d) militarii prin contract trecuți în rezervă, care sînt persoane singure și care locuiesc împreună cu copiii minori.

(5) În cazul în care militarului prin contract nu i se poate oferi o locuință de serviciu corespunzătoare, acesta va beneficia de o indemnizație pentru închirierea locuinței în mărimea și în modul stabilite de Guvern.

Articolul 22. Dreptul militarilor la recalificare

(1) Militarii care îndeplinesc serviciul militar prin contract, precum și cetățenii trecuți în rezervă (retragere) au dreptul la recalificare, ce prevede posibilitatea instruirii profesionale și încadrării într-un domeniu civil, conform legislației în vigoare.

(2) Cetățenilor trecuți în rezervă din serviciul militar în termen sau în termen redus, precum și militarilor eliberați din serviciul militar prin contract care nu au obținut dreptul la pensie, cu excepția celor eliberați în temeiurile specificate la art.35 alin.(3) lit.f), g), k) și o), li se acordă, de către agențiile pentru ocuparea forței de muncă, un loc de muncă conform specialității.

(3) Cetățenii trecuți în rezervă (retragere) pot fi angajați în domeniile civile pe baza licenței sau diplomei de absolvire a instituțiilor de învățământ din domeniul militariei ori li se iau în considerare studiile militare potrivit echivalării lor, stabilite de legislația în vigoare.

(4) În scopul reconversiei profesionale și adaptării sociale a militarilor eliberați din serviciul militar prin contract, precum și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere), în sistemul național de orientare, pregătire și instruire profesională a resurselor umane se creează condiții pentru instruirea profesională și plasarea în câmpul muncii, conform legislației în vigoare.

Articolul 23. Protecția juridică și socială a membrilor familiilor militarilor

(1) Copiii militarilor decedați în urma schilodirii (rănirii, traumei, contuziei) în timpul îndeplinirii obligațiilor serviciului militar au prioritate la înscrierea în instituțiile preșcolare, școlile-internat și în instituțiile de învățământ similare, iar în instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar și în instituțiile de învățământ superior se înmatriculează în afara concursului, cu condiția că vor corespunde cerințelor de înmatriculare.

(2) Membrii familiilor militarilor decedați în timpul îndeplinirii obligațiilor serviciului militar beneficiază de asistență medicală în instituțiile medico-militare, conform legislației în vigoare.

(3) Funerariile militarului decedat în timpul îndeplinirii obligațiilor serviciului militar se efectuează din contul structurii (unității) militare.

(4) Dispunerea de corpul neînsuflețit și de bunurile personale, funerariile militarului prin contract, decedat în timpul îndeplinirii permanente sau temporare a serviciului militar în cadrul operațiunilor internaționale de menținere a păcii sau umanitare, se efectuează în modul stabilit de actele normative.

(5) Copiilor de militari, la locul de trai, li se oferă, cu prioritate, locuri în instituțiile preșcolare și de cultură generală, precum și în taberele de odihnă.

Articolul 24. Înlesnirile, garanțiile și compensațiile suplimentare, oferite militarilor și membrilor familiilor lor

(1) Militarilor care îndeplinesc permanent sau temporar obligațiile serviciului militar în condițiile stării de urgență, de asediu sau de război, precum și militarilor prin contract care îndeplinesc permanent sau temporar obligațiile serviciului militar în cadrul operațiunilor internaționale de menținere a păcii sau umanitare li se oferă înlesniri, garanții și compensații suplimentare prevăzute de legislația în vigoare.

(2) Membrii familiilor militarilor decedați în timpul îndeplinirii permanente sau temporare a obligațiilor serviciului militar în condițiile stării de urgență, de asediu sau de război, precum și membrii familiilor militarilor prin contract decedați în timpul îndeplinirii permanente sau temporare a obligațiilor serviciului militar în cadrul operațiunilor internaționale de menținere a păcii sau umanitare beneficiază de înlesnirile, garanțiile și compensațiile prevăzute pentru membrii familiilor militarilor căzuți în acțiunile militare de luptă.

Articolul 25. Calcularea vechimii în serviciul militar

Modul de calculare a vechimii în serviciul militar, pentru acordarea sporului procentual de vechime în serviciu, este stabilit de legislația în vigoare.

Capitolul III. ÎNDATORIRILE MILITARILOR

Articolul 26. Îndatoririle generale ale militarilor

Militarii au următoarele îndatoriri:

- a) să-și servească necondiționat poporul, să fie devotați Republicii Moldova, să apere suveranitatea, independența și integritatea teritorială a țării pînă la jertfire de sine;
- b) să respecte și să îndeplinească prevederile Constituției și ale legilor Republicii Moldova, să apere valorile democrației constituționale, să respecte acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte;
- c) să respecte jurământul militar, prevederile regulamentelor militare și ale Codului de conduită profesională a militarilor prin contract, să execute necondiționat, întocmai și la timp ordinele comandanților (șefilor), fiind responsabili de modul în care îndeplinesc misiunile ce le sînt încredințate;
- d) să prețuiască onoarea și gloria de luptă a poporului lor, a unității militare, să păstreze demnitatea gradului și uniformei militare pe care o poartă;

e) să fie disciplinați și vigilenți, să asigure păstrarea secretului de stat și a altor informații oficiale cu accesibilitate limitată

f) să-și perfecționeze pregătirea și măiestria profesională;

g) să prețuiască camaraderia militară, să respecte drepturile și libertățile tuturor cetățenilor;

h) să cunoască și să întrețină, regulamentar, în stare operativă de luptă, tehnica și armamentul încredințat, să păstreze și să administreze eficient patrimoniul militar din dotare;

i) să respecte regulile securității personale la manipularea și întreținerea mijloacelor tehnice și a armamentului, precum și la realizarea altor activități în timpul îndeplinirii serviciului militar;

j) să aibă grijă de sănătatea lor, să respecte regulile igienei personale și sociale și să nu-și permită deprinderi dăunătoare.

Articolul 27. Obligațiile funcționale și speciale ale militarilor

(1) Fiecare militar are obligații funcționale, care definesc volumul și limitele îndeplinirii practice de către el a atribuțiilor și sarcinilor ce îi sînt încredințate, în conformitate cu funcția pe care o deține.

(2) Militarii aflați în serviciul de alarmă, de luptă, în serviciul de zi și în cel de garnizoană, precum și cînd sînt antrenați în alte activități prevăzute de legislație, îndeplinesc obligații speciale și sînt investiți cu drepturi deosebite, inclusiv cu dreptul de aplicare a armei, a forței, și cu alte drepturi, în conformitate cu legislația în vigoare.

Capitolul IV. MODUL DE ÎNDEPLINIRE A SERVICIULUI MILITAR

Articolul 28. Încadrarea în serviciul militar prin contract

(1) Încadrarea în serviciul militar prin contract se efectuează prin încheierea contractului de îndeplinire a serviciului militar și prin emiterea ordinului de către:

a) comandantul unității militare – pentru efectivul de soldați și de sergenți;

c) conducătorul structurii militare – pentru toate categoriile de militari.

(2) Un nou contract de îndeplinire a serviciului militar cu conducătorul structurii militare, în cazul cînd acesta este militar, îl încheie Comandantul Suprem al Forțelor Armate.

(3) Încadrarea cetățenilor în serviciul militar prin contract este reglementată de prezenta lege și de alte acte normative.

(4) În serviciul militar prin contract pot fi încadrați cetățenii Republicii Moldova care sînt apți, conform stării de sănătate, pentru serviciul militar, au studii gimnaziale, liceale, profesionale tehnice sau superioare, din rîndul:

a) cetățenilor din rezerva Forțelor Armate;

b) militarilor în termen, după șase luni de serviciu militar;

c) militarilor în termen redus, după îndeplinirea serviciului, fără eliberarea din serviciul militar;

d) studenților instituțiilor de învățămînt din domeniul militariei, care au împlinit vîrsta de 18 ani;

e) altor cetățeni care au împlinit vîrsta de 18 ani.

(5) Încadrarea în serviciul militar prin contract a persoanelor cu studii gimnaziale se admite numai în funcții militare prevăzute pentru efectivul de soldați.

(6) Nu pot fi încadrați în serviciul militar prin contract cetățenii:

a) apreciați de către comisia medico-militară ca fiind inapți sau apți limitat pentru îndeplinirea serviciului militar prin contract;

b) care nu corespund cerințelor profesional-psihologice pentru o specialitate militară concretă;

c) care nu au susținut testările în cadrul cantonamentelor de apreciere pentru numire în funcția propusă;

d) care depășesc vîrsta-limită de încadrare în serviciul militar prin contract, cu excepția cazului stabilit la alin. (2) al art. 26 din Legea nr. 1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei;

f) din alte categorii prevăzute de legislația în vigoare.

(7) Selectarea candidaților și aprecierea corespunderii lor cerințelor încadrării în serviciul militar prin contract se efectuează în condițiile Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate.

(8) Încadrarea în serviciul militar prin contract a cetățenilor aflați în rezerva neinstruită a Forțelor Armate se efectuează, după aprecierea corespunderii candidatului funcției pentru care este preconizat, în cadrul cantonamentelor de 55 de zile, perioadă în care i

se menține ultimul loc de muncă.

(9) La încadrarea în serviciul militar prin contract, precum și la înmatricularea în instituțiile de învățământ din domeniul militariei, cetățenii încheie contract de îndeplinire a serviciului militar, în scris, în conformitate cu prevederile prezentei legi. Militarul se consideră încadrat în serviciul militar prin contract din momentul intrării în vigoare a contractului.

(10) Raporturile juridice dintre militari și structura militară sînt reglementate prin contracte încheiate succesiv pînă la atingerea vârstei-limită de aflare în serviciul militar prin contract. Durata ultimului contract este determinată de vârsta-limită de aflare în serviciul militar.

Articolul 29. Încheierea contractului de îndeplinire a serviciului militar de către cetățenii care își fac studiile în cadrul instituțiilor de învățământ din domeniul militariei

(1) Cetățenii care nu au îndeplinit serviciul militar pot candida pentru înmatriculare în instituțiile de învățământ din domeniul militariei din anul cînd vor împlini 17 ani pînă în anul cînd vor împlini 23 de ani.

(2) Cetățenii care îndeplinesc sau au îndeplinit serviciul militar au dreptul să fie înmatriculați în instituțiile de învățământ din domeniul militariei pînă la împlinirea vârstei de 25 de ani inclusiv.

(3) Cetățenii admiși în instituțiile de învățământ din domeniul militariei se numesc în funcțiile militare de studenți, audienți sau în alte funcții militare, în conformitate cu legislația în vigoare, și au statut de militari prin contract.

(4) Militarii prin contract care au fost înmatriculați în instituția de învățământ din domeniul militariei încheie un nou contract de îndeplinire a serviciului militar pentru perioada efectuării studiilor în instituția de învățământ din domeniul militariei și pentru 5 ani de serviciu militar după absolvirea instituției.

(5) Studenții care, la înmatricularea în instituția de învățământ din domeniul militariei, nu au împlinit vârsta de 18 ani încheie contractul de îndeplinire a serviciului militar la atingerea acestei vârste. Pînă la încheierea contractului, studenții au statut de militar în termen.

(6) Studenții exmatriculați din instituția de învățământ din domeniul militariei pentru rește academice, încălcare a disciplinei sau refuz de a continua studiile sînt încorporați în serviciul militar în termen, în cazurile prevăzute de legislația în vigoare, în modul stabilit de conducătorul structurii militare.

(7) Programele de studii ale instituțiilor de învățământ din domeniul militariei includ instruirea studenților la o specialitate civilă, conform legislației în vigoare.

Articolul 30. Atestarea militarilor

(1) Îndeplinirea serviciului militar presupune o evaluare a carierei militare, care definește succesiunea funcțiilor în care poate fi numit un militar, începând cu o funcție corespunzătoare primului grad al militarului și terminând cu o funcție situată pe cea mai înaltă treaptă a ierarhiei militare.

(2) În scopul selectării, amplasării și pregătirii profesionale a militarilor, se efectuează atestarea lor. Periodicitatea și condițiile atestării se stabilesc de Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate.

Articolul 31. Numirea și transferarea militarilor

(1) Funcțiile militare sînt prevăzute în statele unităților militare și ale structurilor militare și sînt aprobate, respectiv, de către conducătorul structurii militare și de către Guvern, în modul stabilit de legislația în vigoare.

(2) Militarii sînt numiți în și eliberați din funcțiile prevăzute de statele de organizare:

a) pentru efectivul de soldați și de sergenți – de către comandantul unității militare;

c) pentru toate categoriile de militari, cu excepția militarilor prevăzuți la lit.e) – de către conducătorul structurii militare respective;

e) de conducător al structurii militare, de șef al Marelui Stat Major al Armatei Naționale – de către Președintele Republicii Moldova, în modul stabilit de Constituție și de legislația în vigoare.

(3) Modul de numire (eliberare), promovare în funcții și transferare a militarilor prin contract se stabilește de Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate.

(4) Militarii pot fi numiți:

a) în funcții superioare;

b) în funcții egale;

c) în funcții inferioare.

(5) Funcția militarului se consideră:

- a) superioară – dacă ea prevede un grad militar superior celui prevăzut pentru funcția deținută, iar în cazul când gradele militare sînt egale – o soldă de funcție mai mare;
  - b) egală – dacă ea prevede un grad militar egal cu cel prevăzut pentru funcția deținută și o soldă de funcție egală;
  - c) inferioară – dacă ea prevede un grad militar inferior celui prevăzut pentru funcția deținută, iar în cazul când gradele militare sînt egale – o soldă de funcție mai mică.
- (6) În cazul cînd pentru funcție, conform statelor de organizare, sînt prevăzute două grade militare sau solde de la minim la maxim, se ia în considerare gradul militar superior sau salariul funcției maxime.
- (7) Transferarea militarilor prin contract dintr-o structură militară în alta se efectuează, de comun acord, de către conducătorii structurilor respective, care au dreptul de a elibera din serviciul militar această categorie de militari, conform legislației în vigoare.

Articolul 32. Detașarea și trecerea la dispoziție a militarilor

(1) Militarii prin contract pot fi:

- a) detașați de către conducătorul structurii militare, la decizia Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova sau a Guvernului, pentru îndeplinirea unor funcții în interesele apărării naționale, în limita competenței stabilite de legislația în vigoare, în organizațiile internaționale, misiunile diplomatice, autoritățile publice, instituțiile publice, în organizații, întreprinderi și alte structuri de stat, cu eliberarea lor din funcțiile deținute și menținerea în serviciul militar;
- b) detașați, fără eliberarea lor din funcția deținută, pe un termen stabilit, conform dispoziției conducătorului structurii militare, pentru îndeplinirea unor misiuni de serviciu în afara locului dislocării permanente a unității militare, în modul și în condițiile stabilite de Guvern.

(2) Pe perioada detașării, în conformitate cu prevederile alin.(1) lit.a), cu excepția detașării în organizații internaționale și misiuni diplomatice, militarii beneficiază de toate drepturile, inclusiv cele bănești, și înlesnirile prevăzute pentru militari de legislația în vigoare. În acest caz, la locul detașării, lor li se plătește salariul funcției în conformitate cu schema de salarizare, dar nu mai mică decît salariul funcției primită pînă la momentul detașării.

(3) Plata soldei lunare militarilor detașați în organizații internaționale și misiuni diplomatice se efectuează în modul stabilit de Guvern.

(4) Trecerea la dispoziție a militarilor prin contract poate fi efectuată în următoarele cazuri și pe următoarele termene:

a) trimiterea la studii în instituțiile de învățământ din domeniul militariei (la cursuri) a căror durată depășește un an – pe întreaga perioadă a studiilor. La terminarea studiilor, militarul se numește într-o funcție care să nu fie inferioară celei deținute anterior. Dacă în această perioadă a survenit unul din cazurile prevăzute la art.35 alin.(3) lit.e)-h) și k)-o), militarul este eliberat din serviciul militar în condițiile legislației în vigoare;

b) detașarea conform alin.(1) lit.a) – pe durata detașării. Dacă în această perioadă a survenit unul din cazurile prevăzute la art.35 alin.(3), militarul este eliberat din serviciul militar în condițiile legislației în vigoare;

c) pornirea urmăririi penale în privința militarului – pînă la emiterea hotărîrii pe cauza penală. La emiterea hotărîrii respective, militarul urmează să fie eliberat din serviciul militar conform art.35 alin.(3) lit.o) sau în condițiile art.35 alin.(4). Dacă în această perioadă a survenit unul din cazurile prevăzute la art.35 alin.(3) lit.a)-g), j) și k), militarul este eliberat din serviciul militar în condițiile legislației în vigoare;

d) eliberarea din funcție în legătură cu efectuarea măsurilor de organizare – pe o perioadă ce nu va depăși 4 luni, iar în cazul femeilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract și se află în concediul de maternitate sau al militarilor care se află în concediul pentru îngrijirea copilului – pe toată durata acestui concediu. În perioada indicată, militarul urmează să fie numit în altă funcție, transferat, detașat sau eliberat din serviciul militar, în dependență de pregătirea sa. Dacă în perioada respectivă expiră termenul contractului, părțile vor acționa conform art.35 alin.(9). Dacă în această perioadă a survenit unul din cazurile prevăzute la art.35 alin.(3) lit.b)-i) și l)-o), militarul este eliberat din serviciul militar în condițiile legislației în vigoare;

e) aflarea în prizonierat (cu excepția cazurilor de predare benevolă), în situația de ostatic sau de persoană internată – pînă la eliberarea lui. În această perioadă, militarul poate fi restabilit în funcția deținută anterior, numit într-o altă funcție, transferat sau eliberat din serviciul militar în modul stabilit de legislația în vigoare. Dacă în această perioadă a survenit unul din cazurile prevăzute la art.35 alin.(3) lit.f), g) și o), militarul este eliberat din serviciul militar în condițiile legislației în vigoare. Dacă organele de drept au stabilit predarea și aflarea benevolă a militarului în prizonierat, acesta va fi tras la răspundere conform legislației în vigoare;

f) înregistrarea în calitate de candidat pentru o funcție electivă – pe durata campaniei electorale. La expirarea acestei perioade, militarul urmează să fie numit în funcția deținută anterior, transferat sau eliberat din serviciul militar, conform art.35 alin.(3) lit.n). Dacă în această perioadă a survenit unul din cazurile prevăzute la art.35 alin.(3) și (4), militarul este eliberat din serviciul militar în condițiile legislației în vigoare;

g) absența din motive necunoscute din perimetrul unității militare sau de la locul de serviciu – pînă la declararea persoanei dispărută fără veste sau decedată, în modul stabilit de lege. Dacă în această perioadă a expirat durata îndeplinirii serviciului militar, stabilită de legislația în vigoare, sau a survenit unul din cazurile prevăzute la art.35 alin.(3) lit.b), f), g) și o), precum și la alin.(4), militarul va fi eliberat din serviciul militar în condițiile legislației în vigoare;

h) transferarea dintr-o structură militară în alta, fără eliberare din serviciul militar, – pînă la 2 luni. Dacă în această perioadă a survenit unul din cazurile prevăzute la art.35 alin.(3) lit.f), g), k) și m) – o), precum și la alin.(4), militarul este eliberat din serviciul militar în condițiile legislației în vigoare;

i) aflarea îndelungată a militarului la tratament în instituția medicală – pînă la stabilirea de către comisia medico-militară a aptitudinii militarului pentru îndeplinirea serviciului militar;

j) aflarea militarilor prin contract în concediul pentru îngrijirea copilului – pe întreaga perioadă a concediului. Pînă la expirarea acestui termen, militarul are dreptul la continuarea serviciului militar. Perioada concediului pentru îngrijirea copilului se include în vechimea în muncă generală și în perioada necontributivă a militarului asimilată stagiului de cotizare, în conformitate cu legislația în vigoare, dar nu se include în vechimea calendaristică în serviciul militar.

k) în alte cazuri de eliberare din funcția militară, la decizia conducătorului structurii militare – pe cel mult 4 luni. În această perioadă, militarul urmează să fie numit într-o nouă funcție militară, transferat, detașat sau eliberat din serviciul militar, în conformitate cu legislația în vigoare.

(5) Modul de plată a soldei lunare militarilor în cazurile prevăzute la alin.(4) se stabilește de actele normative.

Articolul 33. Acordarea gradelor militare

(1) Acordarea gradelor militare se efectuează, în ordine succesivă:

a) de către comandantul (șeful) unității militare – pentru efectivul de soldați – cetățenilor încorporați sau încadrați în serviciul militar, în condițiile prezentei legi și ale altor acte legislative, odată cu numirea în funcția pentru care este prevăzut gradul respectiv sau un grad militar superior acestuia;

b) de către șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale, de către Comandantul General al Inspectoratului General de Carabinieri – pentru efectivul de sergenți – militarilor care au susținut cu succes examenele de absolvire a școlii de sergenți și cetățenilor încorporați sau încadrați în serviciul militar care au studii liceale,

profesionale tehnice sau superioare, odată cu numirea în funcția pentru care este prevăzut gradul respectiv sau un grad militar superior acestuia;

c) de către conducătorul structurii militare – pentru corpul de ofițeri, pînă la gradul de colonel inclusiv – militarilor și cetățenilor încadrați în serviciul militar prin contract care au studii superioare și dețin sau sînt numiți în funcții pentru care sînt prevăzute gradele respective sau gradele superioare acestora și pentru care a expirat termenul stabilit de aflare în gradul militar.

(2) Se stabilesc următoarele termene de aflare în gradele militare:

a) pentru efectivul de soldați:

- soldat clasa III – 6 luni;

- soldat clasa II – 1 an;

- soldat clasa I – 1 an;

b) pentru efectivul de sergenți:

- caporal – 2 ani;

- sergent clasa III – 2 ani;

- sergent clasa II – 3 ani;

- sergent clasa I – 3 ani;

- sergent-major – 3 ani;

c) pentru corpul de ofițeri:

- locotenent – 3 ani;

- locotenent-major – 4 ani;

- căpitan – 4 ani;

- maior – 5 ani;

- locotenent-colonel – 6 ani.

(3) Se include în termenul de aflare în gradul militar, pentru acordarea gradului militar următor, perioada în care militarul a fost supus neîntemeiat urmăririi penale, precum și perioada suspendării din funcție.

(4) Nu pot fi prezentați pentru acordarea gradului militar următor militarii:

a) aflați sub urmărire penală;

b) sancționați disciplinar, pînă la ridicarea sau expirarea pedepsei;

c) care nu corespund cerințelor stabilite de Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate.

(5) Prezentarea pentru acordarea gradului militar următor se efectuează în termen sau înainte de termen.

(6) Gradul militar următor pentru efectivul de sergenți și corpul de ofițeri, pînă la gradul de colonel inclusiv, poate fi acordat înainte de termen, o singură dată pe timpul îndeplinirii serviciului militar, după ce a expirat cel puțin jumătate din termenul de aflare în gradul militar deținut, iar pentru merite deosebite manifestate la apărarea țării în timp de război, indiferent de termenul de aflare în gradul militar deținut, cu respectarea condițiilor stabilite de prezenta lege.

(7) Modul de acordare a gradelor militare cetățenilor care se încadrează în serviciul militar și militarilor se stabilește de Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate.

(8) Modul de acordare a gradelor militare cetățenilor aflați în componența rezervei Forțelor Armate, inclusiv celor care au absolvit cursul deplin de instruire la catedra militară, și termenele de aflare a rezerviștilor în gradele militare se stabilesc de legislația în vigoare.

Articolul 34. Retragera, retrogradarea și restabilirea în grade militare

(1) Gradele militare ale militarilor și cetățenilor trecuți în rezervă (retragere) pot fi retrase de instanța de judecată pentru săvîrșirea unor infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave, în modul stabilit de legislația în vigoare.

(2) Militarului căruia i s-a retras gradul militar i se poate acorda gradul militar de soldat, la decizia conducătorului structurii militare, numai după stingerea antecedentelor penale.

(3) În caz de încălcare gravă a regulamentelor militare, a ordinelor și instrucțiunilor, militarii pot fi retrogradați cu o treaptă:

a) efectivul de soldați și de sergenți – de către comandanții (șefii) care au dreptul, în conformitate cu prezenta lege, să acorde gradele militare respective;

b) toți militarii pînă la gradul de colonel inclusiv – de către conducătorul structurii militare.

(4) Militarii retrogradați care au manifestat o disciplină exemplară și o atitudine conștiincioasă față de exercițiul obligațiilor de serviciu pot fi restabiliți în gradul militar pe care îl aveau pînă la retrogradare, prin ordinul comandantului (șefului) unității sau, după caz, conducătorului structurii militare care i-a retrogradat, după cum urmează:

a) pentru efectivul de soldați – nu mai devreme de 6 luni de la retrogradare;

b) pentru efectivul de sergenți și corpul de ofițeri – nu mai devreme de un an de la retrogradare.

(5) Pe durata sancțiunii disciplinare de retrogradare cu un grad, militarilor sancționați nu li se vor acorda recompense le prevăzute de Regulamentul disciplinei militare.

(6) Retrogradarea și restabilirea în gradele militare se efectuează în condițiile Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate.

Articolul 35. Eliberarea militarilor din serviciul militar

(1) Eliberarea militarilor din serviciul militar în termen sau din cel cu termen redus se reglementează de legislația în vigoare.

(2) Eliberarea militarilor din serviciul militar prin contract se efectuează:

a) prin ordinul comandantului (șefului) unității militare – pentru efectivul de soldați și de sergenți;

b) prin ordinul conducătorului structurii militare – pentru toate categoriile de militari, cu excepția militarilor prevăzuți la lit. d);

d) prin decretul Președintelui Republicii Moldova – pentru conducătorul structurii militare, șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale.

(3) Eliberarea militarilor din serviciul militar prin contract se efectuează în următoarele cazuri:

a) la expirarea contractului;

b) la atingerea vîrstei-limită de aflare în serviciul militar;

c) la clasarea acestora inapți pentru serviciul militar de către comisia medico-militară;

d) la clasarea acestora apți necombatant pentru serviciul militar de către comisia medico-militară, în cazul cînd nu pot fi folosiți pentru serviciul militar din cauza lipsei funcțiilor vacante;

- e) în legătură cu exmatricularea din instituția de învățământ din domeniul militariei-pentru studenții instituțiilor respective;
- f) la tănuirea faptelor ce împiedică încadrarea în serviciul militar;
- h) în urma unor măsuri de organizare – dacă este imposibilă folosirea militarului într-o funcție similară celei deținute în serviciul militar și dacă el nu acceptă să fie transferat într-o funcție inferioară;
- i) la transferarea într-o altă structură de stat în care este prevăzut serviciul special;
- j) din motive de inaptitudine pentru funcția exercitată;
- k) la comiterea delictelor ce discreditează titlul de militar;
- l) din motive familiale;
- m) din inițiativa personală a militarului;
- n) la alegerea în funcții electiv;
- o) la condamnarea militarului de către instanța de judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni.

(4) Militarii condamnați de către instanța de judecată pentru infracțiunile comise la pedeapsă penală cu amendă, cu privarea dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, și cei eliberați de pedeapsa penală, pot continua serviciul militar prin contract, cu excepția cazurilor când eliberarea lor este propusă de către conducătorul structurii militare, comandantul (șeful) unității militare.

(5) Militarii se consideră eliberați din serviciul militar din ziua când au fost radiați din tabelul nominal al unității militare. Militarul urmează să fie radiat din tabelul nominal nu mai târziu de 2 luni de la data emiterii ordinului cu privire la eliberarea lui din serviciul militar, fără a lua în considerare termenul aflării militarului în concediu.

(6) Militarii decedați și cei care au părăsit fără voie structura (unitatea) militară sau locul de serviciu sînt radiați din tabelul nominal al structurii (unității) militare nu mai târziu de 2 luni din momentul constatării faptului.

(7) Militarii prin contract care nu au atins vîrsta-limită de aflare în serviciul militar nu pot fi eliberați din serviciul militar fără acordul lor, cu condiția folosirii lor raționale în serviciul militar, în cazurile prevăzute la alin.(3) lit.a) și d).

(8) În interesul completării Forțelor Armate, militarii prin contract clasați de către comisia medico-militară ca fiind apți pentru serviciul militar și care dovedesc o înaltă competență profesională, la decizia conducătorului structurii militare, pot fi lăsați în

serviciul militar pînă la 5 ani peste limita de vîrstă de aflare în serviciul militar prin contract.

(9) Cu două luni pînă la expirarea contractului de îndeplinire a serviciului militar, structura (unitatea) militară și militarul sînt obligați să se informeze reciproc, în scris, despre expirarea contractului și despre intenția de a încheia sau nu un contract succesiv.

(10) În cazul cînd părțile contractante nu și-au onorat obligațiile prevăzute la alin.(9), contractul se consideră încetat din momentul expirării sale. Militarul se eliberează din serviciul militar din inițiativa structurii (unității) militare, în legătură cu expirarea contractului, fără dreptul la indemnizația prevăzută la art.19 alin.(3), răspunderea disciplinară și materială pentru aceasta revenind persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul structurii (unității) militare.

(14) Militarii prin contract care au fost eliberați din serviciul militar în temeiul alin.(3) lit.e)-g) și i)-o) se vor achita cu unitatea militară pînă în ziua radierii lor din tabelul nominal, plătind în mod obligatoriu valoarea restantă a echipamentului militar.

(15) Militarii prin contract care au fost achitați de instanțele de judecată sau în privința cărora s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală ori încetarea urmăririi penale pe temei de reabilitare se restabilesc în toate drepturile prevăzute pentru această categorie de militari, inclusiv calcularea vechimii în serviciul militar.

Capitolul V. INTERDICȚII ȘI RESTRICȚII PRIVIND UNELE DREPTURI ȘI LIBERTĂȚI

Articolul 35-1. Recuperarea cheltuielilor pentru studii/instruiri

(1) La eliberarea din serviciul militar prin contract în cazurile prevăzute la art. 35 alin. (3) lit. f), j), k), m) și o), militarii care, după absolvirea studiilor și cursurilor de formare profesională inițială, au îndeplinit o perioadă mai mică de 5 ani de serviciu militar restituie cheltuielile pentru studii/instruiri, indiferent de sursa de finanțare a acestora, în mărimea dedusă din împărțirea sumei cheltuielilor respective la perioada de îndeplinire a serviciului militar după absolvire.

(2) La eliberarea din serviciul militar prin contract în cazurile prevăzute la art. 35 alin. (3) lit. e), f), j), k), m) și o), militarii care, după absolvirea instituției de învățămînt în domeniul militariei sau de la data finalizării altor forme de perfecționare profesională ce depășesc 60 de zile, organizate în țară sau în străinătate, indiferent de sursa de finanțare, cu excepția celor urmate pe cont propriu, nu au îndeplinit o perioadă între 1 și 5 ani de serviciu militar (în funcție de perioada de instruire, proporțional cu numărul zilelor de formare profesională continuă/perfecționare profesională) restituie

cheltuielile pentru studii/instruiri în mărimea dedusă din împărțirea sumei cheltuielilor respective la perioada aflării în serviciul militar, în modul stabilit de Guvern.

(3) Militarii care au fost exmatriculați din instituțiile de învățământ pentru restanțe academice, pentru încălcarea disciplinei sau pentru refuzul de a continua studiile, cu excepția celor urmate pe cont propriu, restituie integral cheltuielile pentru studii/instruiri, în modul stabilit de Ministerul Apărării.

(4) Cheltuielile pentru studii/instruiri, prevăzute la alin. (1)–(3), cuprind mijloacele bănești achitate personalului implicat în procesul de instruire, cheltuielile pentru cazare, echipament, alimentație, asistență medicală, solda achitată în perioada instruirii și indemnizația unică acordată la absolvire.

(5) Mijloacele financiare restituite conform prevederilor alin. (1)–(3) se varsă la bugetul de stat. În cazul refuzului de a restitui benevol cheltuielile pentru studii/instruiri, Ministerul Apărării intentează acțiune civilă în instanța de judecată privind recuperarea cheltuielilor respective.

(6) Sunt scutite de restituirea cheltuielilor pentru studii/instruiri persoanele prevăzute la alin. (1) și (2) din prezentul articol, cu excepția celor eliberate din serviciul militar prin contract în cazurile prevăzute la art. 35 alin. (3) lit. e), f), j), k) și o), care, în decurs de 6 luni de la eliberare din serviciul militar, sunt încadrate, o singură dată, în instituția din care s-au eliberat sau sunt angajate într-o instituție sau autoritate publică, finanțată din bugetul de stat, într-o funcție ce implică îndeplinirea serviciului militar sau special. Instituția sau autoritatea publică în care sunt angajate persoanele prevăzute la alin. (1) și (2) din prezentul articol va informa Ministerul Apărării despre acest fapt în termen de 3 luni.

(7) În cazul în care persoanele prevăzute la alin. (6) se eliberează din serviciul militar sau special având o vechime mai mică decât perioada obligatorie de serviciu stabilită după absolvirea instituțiilor de învățământ din domeniul militariei, securității și ordinii publice sau după finalizarea altor forme de perfecționare profesională, acestea restituie cheltuielile pentru studii/instruiri în mărimea dedusă din împărțirea sumei cheltuielilor respective la perioada aflării în serviciul militar și special după absolvire. În cazul refuzului de a restitui benevol cheltuielile pentru studii/instruiri, intentarea acțiunii civile în instanța de judecată privind recuperarea cheltuielilor respective este efectuată de către ultima instituție sau autoritate publică în care au fost încadrate/angajate persoanele menționate.

Articolul 36. Interdicții și restricții

(1) Militarilor, pe perioada îndeplinirii serviciului militar, li se interzice:

- a) să facă parte din partide și din alte organizații social-politice ori să desfășoare activități politice în favoarea acestora;
- b) să declare greve sau să participe la acestea, precum și la orice alte forme de protest colectiv;
- c) să dețină alte funcții retribuite, cu excepția activităților științifice, didactice și de creație;
- d) să exprime în public opinii contrare intereselor asigurării apărării naționale.

(2) Pentru militarii în activitate, exercitarea unor drepturi și libertăți presupune anumite restricții, și anume:

- a) condițiile în care militarii pot să dea publicității informații militare se stabilesc prin decizia conducătorilor structurilor militare;
- b) rezerviștii concentrați sau mobilizați în unități militare pot rămâne membri ai partidelor, ai altor organizații social-politice, precum și ai sindicatelor din care fac parte, fiindu-le interzisă, însă, desfășurarea oricăror activități cu caracter politic sau sindical în unitățile militare;
- c) militarii se pot deplasa în străinătate în condițiile prevăzute de legislația în vigoare, cu aprobarea prealabilă a conducătorului structurii militare.

(3) Exercițarea de către militar a drepturilor sale nu trebuie să aducă atingere intereselor serviciului militar și drepturilor altor militari și cetățeni.

Articolul 37. Răspunderea militarilor

(1) Toți militarii, indiferent de gradul militar și funcția pe care o dețin, sînt egali în fața legii. Militarii poartă răspundere pentru săvîrșirea faptelor ilicite, luîndu-se în considerare particularitățile statutului lor juridic.

(2) Militarii, în dependență de gravitatea faptei săvîrșite, poartă răspundere disciplinară, administrativă, materială, civilă și penală.

(3) Pentru abaterile disciplinare, militarii poartă răspundere în conformitate cu regulamentele militare. Comandanții (șefii) nu poartă răspundere disciplinară pentru faptele subalternilor lor dacă au întreprins toate măsurile necesare, în limita competenței lor, întru preîntîmpinarea și evitarea faptelor menționate, au tras la răspundere persoanele culpabile și nu au tăinuit faptele în cauză.

(4) Pentru săvîrșirea contravențiilor, militarii în termen răspund în conformitate cu Regulamentul disciplinei militare. Pentru săvîrșirea contravențiilor în afara exercitării

atribuțiilor de serviciu, militarii, cu excepția militarilor în termen, răspund contravențional conform dispozițiilor generale. Militarilor în termen nu le pot fi aplicate sancțiuni contravenționale sub formă de arest contravențional și muncă neremunerată în folosul comunității .

(5) Pentru prejudiciile materiale cauzate unității militare în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu, militarii poartă răspundere materială, în conformitate cu Legea cu privire la răspunderea materială a militarilor.

(6) Militarii reținuți de organele de drept sau în privința cărora a fost emis mandat de arest se predau comendurei militare pentru a fi deținuți pînă la emiterea hotărîrii corespunzătoare.

(7) Militarilor nu li se pot da ordine ilicite, ce contravin dreptului umanitar internațional și acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 37-1. Măsurile de asigurare a integrității profesionale a militarilor

(1) Pentru asigurarea integrității profesionale a militarilor, subdiviziunea specializată din cadrul structurii militare efectuează monitorizarea stilului de viață al acestora, cu respectarea dreptului la viața intimă, familială și privată, cu scopul de a identifica corespunderea dintre:

a) nivelul de trai al militarului și nivelul legal de remunerare a acestuia și a persoanelor cu care duce o viață comună;

b) conduita militarului și exigențele de conduită ireproșabilă stabilite prin Codul de conduită profesională a militarilor prin contract, aprobat de către conducătorul structurii militare.

(2) Procedura de monitorizare a stilului de viață al militarilor se stabilește de către conducătorul structurii militare.

Capitolul VI. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 38. Îndeplinirea serviciului militar în cazul pluralității de cetățenii

(1) Persoanele care sînt cetățeni ai Republicii Moldova și care dețin legal cetățenia unui alt stat nu sînt scutite de încorporarea în serviciul militar în termen sau cu termen redus în Republica Moldova dacă au domiciliu permanent legal pe teritoriul ei și nu au îndeplinit obligațiunea militară față de Republica Moldova.

Articolul 39. Aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege

(1) Guvernul, în termen de 6 luni:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va elabora actele normative necesare pentru executarea prezentei legi și va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

(2) Până la intrarea în vigoare a Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, aprobat de Guvern, se va aplica Regulamentul cu privire la îndeplinirea serviciului militar de către corpul soldaților, sergenților și ofițerilor Forțelor Armate, în măsura în care nu contravine prezentei legi.

(3) Până la aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege, actele normative se vor aplica în măsura în care nu contravin prezentei legi.

(4) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr.970-XII din 17 martie 1992 cu privire la protecția socială și juridică a militarilor și a membrilor familiilor lor, a cetățenilor care trec pregătirea militară.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021